

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tora nevi'im u-ketuvim

Leusden, Johannes

Amstelodami, 1667

Liber Danielis, Hebraice [...]

urn:nbn:de:hbz:466:1-39406

LIBER DANIELIS,
HEBRAICE דניאל

CAPUT I. א

שלוש למלכות יהויקים מלך יהודה א

בא נבוכדנאצר מלך בבל ירושלם

ויתן אדני בידו את יהויקים מלך ב

יהודה ומקצת כלי בית האלהים וביאם ארץ שנער

בית אלהיו ואת הכלים הכיב בית אוצר אלהיו :

ויאמר המלך לאשפנז רב סריסו להכיב מבני ב

ישראל ומזרע המלוכה ומן הפרתמים : ילדים אשר ד

אין בהם כל מאוס וטובי מראה ומשכלים בכל יחי א

חכמה וידעי דעת ומביני מדע ואשר כח בהם לעמד

בהיכל המלך וללמד ספר ולשון כשדים : וימן להם ה

המלך דבר יום ביומו מפרתבג המלך ומיין משתיו

ולגדלם שנים שלוש ומקצתם יעמדו לפני המלך : ויהי ו

בהם מבני יהודה דניאל חנניה מישאל ועזריה : וישם ז

להם שר הסריסים שמורת וישם לדניאל בלטשאצר

ולחנניה שדרך ולמישאל מישך ולעזריה עבד נגו :

וישם דניאל על לבו אשר לא יתגאל בפתבג המלך :

וביין משתיו ויבקש משר הסריסים אשר לא יתגאל :

ויתן האלהים את דניאל לחסד ולרחמים :

לפני שר הסריסים : ויאמר שר הסריסים י

לדניאל ידא אני את אדני המלך אשר

מנה את מאכלכם ואת משתיכם אשר למה יראה

את פניכם זעפים מן הילדים אשר כגילכם וחיבתם

את ראשי למלך : ויאמר דניאל אל המלצר אשר ז

מנה

בשנת

Daniel cum reliquâ nobilitate Babylonera abductus, inter pueros regios adlegitur.

Cum autem è mensâ regis delicatiores cibi quotidie praberentur, ille, patria legis memor, gentilium epulis abstinet.

9 Atque à Præfecto impetrat, ut sibi, as-

que sociis adolescentibus, solis leguminibus vesci liceret.

מנרה שר הסריסים על דניאל חנניה מישאל ועזריה :

12 נסגרה את עבדיך ימים עשרה ויתנו לנו מן הזרעים

13 ונאכלה ומים ונשתה : ויראו לפניך מראינו ומראה

הילדים האכלים את פתבג המלך וכאשר תראה הא' בצירי

14 עשה עם עבדיך : וישמע להם לדבר הזה וינסם ימים

15 עשרה : ומקצת ימים עשרה נראה מראה טוב

ובראי בשר מן כל הילדים האכלים את פתבג

16 המלך : ויהי המלצר נשא את פתבגם ויין משתיהם

17 ונתן להם זרענים : והילדים האלה ארבעת נתן

להם האלהים מדע והשכל בכל ספר וחכמה ודניאל

18 הבין בכל חזון וחלמות : ולמקצת הימים אשר אמר

המלך להביאם ויביאם שר הסריסים לפני נבכדנצר :

19 וידבר אתם המלך ולא נמצא מכלם כדניאל חנניה

כ מישאל ועזריה ויעמדו לפני המלך : וכל דבר חכמת

20 בינה אשר בקש מהם המלך וימצאם עשר ידות על

21 כל החרטמים האשפים אשר בכל מלכותו : ויהי

דניאל עד שנת אחת לכורש המלך :

א ב ובשנת שתים למלכות נבכדנצר חלם נבכדנצר

2 חלמות ותתפעם רוחו ושנתו נחיתה עליו : ויאמר

המלך לקרא לחרטמים ולאשפים ולמשפטים

ולכשדים להגיד למלך חלמתו ויבאו ויעמדו לפני

3 המלך : ויאמר להם המלך חלום ותפעם

4 רוחי לדעת את החלום : וידברו הכשדים למלך

יחיד ארמית מלכא לעלמין חיי אמר חלמא לעבדיך

ה ופשרא נחוא : ענה מלכא ואמר לכשדיא מלתה

מני אזריא הן לא תהודעתני חלמא ופשרה הדמין

6 תתעבדון ובתיכון נולי תשמון : והן חלמא ופשרה

התחון מתנן ונבובה ויקר שניא תקבלון מן קדמי להן

חלמא Gggg 4 נג ד

Unde hi
quatuor,
singulari
Numinis
providen-
tia, &
forma ex-
ternoque
decore, &
disciplina
ac sapien-
tia, nobili-
bus adoles-
centibus re-
liquis, qui
curatius
habiti
erant, longe
præcellue-
runt.
Cap. II.
Videt Ne-
bucadnezar
somnia,
mysterio re-
rum mira-
bile.
2 Ascitif-
que Chal-
dæis, visa
terribilia
sibi ex-
plicari ju-
bet;
3 Celato
tamen
somnia,
quo va-
nissima
artis peri-
culum ca-
peret.

לכשדאי

7 חלמא ופשרה החוני: ענו תניגורת ואמרין מלכא
 8 חלמא יאמר לעברוהי ופשרה נהחיה: ענה מלכא
 9 ואמר מן יציב ידע אנא די עדנא אנתון זבנין כל קבל
 10 די חיותון די אזדא מני מלתא: די הן חלמא לא
 11 תהורענני חרה היא דתכון ומלה כדברה ושחיתה
 12 הזמנתון למאמר קדמי עד די עדנא ישתנא להן
 13 חלמא אמרו לי ואנדע די פשרה תהחונני: ענו
 14 כשריא קדם מלכא ואמרין לא איתי אנש על יבשתא
 15 די מלת מלכא יוכל להחיה כל קבל די כל מלך רב
 16 ושליט מלה כדנה לא שאל לכל חרטם ואשף
 17 וכשדי: ומלתא די מלכא שאל יקרה ואחרן לא
 18 איתי די יחונה קדם מלכא להן אלהין די מדרהון עם
 19 בשרא לא איתוהי: כל קבל דנה מלכא בנסוקצף
 20 שניא ואמר להוברה לכל חכימי בבל: ורתא נפקת
 21 וחכימיא מתקטלין ובעו דניאל וחברוהי להתקטלה:
 22 בארין דניאל התיב עטא וטעם לאריוך
 23 רב טבחיא די מלכא די נפק לקטלה לחכימי בבל:
 24 ענה ואמר לאריוך שליטא די מלכא על מרה דתא טו
 25 מהחצפה מן קדם מלכא ארין מלתא הודע אריוך
 26 לדניאל: ודניאל על ובעא מן מלכא די זמן ינתן
 27 לה ופשרא להחיה למלכא:
 28 ארין דניאל
 29 לביתה אזל ולחנניה מישאל ועזריה חברוהי מלתא
 30 הודע: ורחמין למבעא מן קדם אלה שמיא על-
 31 רזא דנה די לא יהוברון דניאל וחברוהי עם שאר
 32 חכימי בבל: ארין לדניאל כחזוא די ליליא רזא גלי
 33 ארין דניאל ברך לאלה שמיא: ענה דניאל ואמר כ
 34 להוא שמה די אלהא מברך מן עלמא ועד עלמא
 35 די חכמתא וגבורתא די לה היא: והוא מהשנא
 36 עדניא

חורמנתון קרי
 Abnuentes,
 nec hoc hu-
 mana esse
 opis conten-
 dentes, gra-
 vi edicto
 percellit, ac
 perdere pa-
 rat.

Quod ubi
 Danieli
 compertum
 fese somni-
 um Regis
 editurum
 atque ex-
 plicaturum
 pollicetur.

פתח באחנח
 Invocata
 Dei ope,
 jamque ar-
 cana visio-
 nis conscissa

כסדאי ק

עֲדַנְיָא וְזַמְנִיָּא מִהַעֲרָה מַלְכִין וּמַהֲקִים מַלְכִין יִהְיֶה
 22 חֲכַמְתָּא לְחַכְמִין וּמַנְדַּעָא לִידְעֵי בִנְיָה : הוּא גַלְיָא
 וְנִהוּרָא ק' עֲמִיקְתָּא וּמִסְתַּרְתָּא יָדַע מַרְהַבְשׁוּכָא וְנִהוּרָא עִמָּה
 23 שְׂרָא : לְדִי אֱלֹהֵי אֲבֹהַתִּי מִהוּדָא וּמִשְׁבַּח אֲנִיָּה דִי
 חֲכַמְתָּא וּגְבוּרְתָּא יִהְיֶה לִי וְכַעַן הוֹדַעְתָּנִי דִי בְּעִנְיָא
 24 מִנְּךָ דִי מַלְתָּ מַלְכָּא הוֹדַעְתָּנָא : כֹּל קַבְל דְּנַה דְּנִיָּא לִי
 עַל עַל־אֲרִיֹךְ דִי מְנִי מַלְכָּא לְהוּבְרָא לְחַכְמֵי כְּבֹל
 אֲזַל וְכֵן אָמַר לֵיהּ לְחַכְמֵי כְּבֹל אַל־תְּהוּבְרָא הַעֲלֵנִי
 קֳדָם מַלְכָּא וּפְשָׂרָא לְמַלְכָּא אֲחִוָּא :

Ad Regem perducitur. כֹּה אָרִין אֲרִיֹךְ בְּהַתְּבַהֲלָה הַנְּעֹל לְדְנִיָּא לְקֳדָם
 מַלְכָּא וְכֵן אָמַר לֵיהּ דִי־הִשְׁכַּחַת גְּבֹר מִן־כְּנֵי
 גְּלוּתָא דִי יְהוּדֵי פְשָׂרָא לְמַלְכָּא יְהוּדַע :
 26 עֲנָה מַלְכָּא וְאָמַר לְדְנִיָּא דִי שְׂמָה בְּלִטְשָׂא צַר
 יחידית האיתך כהל להודעתני חלמא די חזירת ופשרה :
 27 עֲנָה דְּנִיָּא לְקֳדָם מַלְכָּא וְאָמַר רִזָּא דִי־מַלְכָּא שְׂאֵל
 לֵא חַכְמִין אֲשַׁפִּין חֲרַטְמִין גְּזִרִין יְכַלִּין לְהַחְזִירָה
 28 לְמַלְכָּא : בְּרַם אִיתִי אֱלֹהֵי בְּשֵׁמִיא גְּלִיָּה רִזִין וְהוֹדַע
 לְמַלְכָּא נְבוּכַדְנֶצַּר מַרְהַבְשׁוּכָא דִי לְהוּא בְּאַחְרִית יוֹמֵיָא
 חֲלַמְךָ וְחִזְוֵי רֵאשֵׁךָ עַל־מִשְׁכַּבְךָ דְּנַה הוּא :

אנתהו מלכא רעיוניך על־משכבך יחידית
 29 סִלְקוּ מַרְהַבְשׁוּכָא דִי לְהוּא אַחְרֵי דְּנַה וְגַלְיָא רִזָּא הוֹדַעְךָ מַרְהַבְשׁוּכָא
 לְדִי לְהוּא : וְאַנְהָּ לֹא בְּחַכְמָה דִי אִיתִי בִּי מִן־כְּבֹל
 חִיָּא רִזָּא דְּנַה גְּלִי לִי לְהִזְן עַל־דְּבַרְתִּי דִי פְשָׂרָא
 לְמַלְכָּא יְהוּדַע וְרַעֲיוֹנֵי לְבַבְךָ תְּנַדַּע :

Visum ipsi à Deo per scoporem oblatum edit. אנתהו מלכא חזה חזירת ואלו צלם
 יחידית 31 חַרְשֵׁי צִלְמָא דְּכֵן רַב וְזִוְהֵי תִיר קָאִם לְקַבְלָךְ וְרוּחַ
 32 דְּחִיל : הוּא צִלְמָא רֵאשֵׁה דִי־רַהֲב טַב חֲרוּחֵי וְרַעֲוֵי
 33 דִי כֶסֶף מַעוּחֵי וִירְכַתְהוּ דִי נַחֲשׁ : שְׁקוּחֵי דִי פְרוּז
 רְגִלוּחֵי

יחיד' רגלוהי מנהון די פרזל ומנהון די חספ: חזרה חזרת 34 יחיד'

עד די התגזרת אבן די לא בידין ומחרת לצלמא על-

רגלוהי די פרזלא וחספא והדקת המון: בארין דקולה

כחרה פרזלא חספא נחשא כספא ורהבא והון

כעור מן אדרי קיט ונשא המון רוחא וכל-

אתר לא השתכח להון ואכנא די מחרת לצלמא

הות לטור רב ומלאת כל ארעא: דנה חלמא ופשרה 36 *Atque in-*

נאמר קדם מלכא: אנתה מלך פא מלכא 37 יחיד' *terpreta-*

די אלה שמיא מלכותא חסנא ותקפא ויקרא יחב

לך: ובכל די דארין בני אנשא חזרת ברא ועורף 38 *דניין קרי*

שמיא יחב בידך והשלטך בכלהון אנתה הוא ראשה יחיד'

די רחבא: ובתוך תקום מלכו אחרי ארעא מנה 39 *יחיד' א'*

ומלכו תליתאה אחרי די נחשא די רשלט בכל-

ארעא: ומלכו רביעא תהוא תקיפה כפרזלא כל מ *דפיטא קרי*

קבל די פרזלא מהדק וחשל כלא וכפרזלא די

מרעע כל אלין תדק ותרע: ודי חזיתה רגליא 41 *יחיד' ו'*

ואצבעתא מנהון חספ די פחר ומנהון פרזל מלכו יחיד'

פליגה תהוה ומן נצבתא די פרזלא להוא בה כל-

קבל די חזיתה פרזלא מערב בחספ שינא: ואצבעת 42 *יחיד' ו'*

רגליא מנהון פרזל ומנהון חספ מן קצת מלכותא *טח באס' ה'*

תהוה תקיפא ומנה תהוא תבירה: די חזית 43 *יחיד' ו'*

פרזלא מערב בחספ שינא מתערבין להון בזרע אנשא

ולא להון דבקין דנה עם דנה הא כדי פרזלא לא

מתערב עם חספא: וכיזמיהון די מלכא אנון יקים 44 *Deque*

אלה שמיא מלכו די לעלמין לא תתחבל ומלכותה

לעם אחרן לא תשתבך תדק ותספ כל אלין מלכותה

והוא תקום לעלמא: כל קבל די חזית די מטורא מה *Regno Dei*

אתגזרת אבן די לא בידין והדקת פרזלא נחשא *manifestan-*

חספא *do illustrem*

in modum

vaticina-

tur.

חספא כספא ודהבא אלה רב הודע למלכא מה די
להוא אחרי דנה ויצבי חלמא ומהימן פשרה :

בארין מלכא נבוכדנצר נפל על אנפיה 46

ולדניאל סגד ומנחה וניחחין אמר לנסכה לה : ענה 47

מלכא לדניאל ואמר מן קשט די אלה כון הוא אלה

אלהין ומרא מלכין ונגלה רוין די יכלת למגלא רזא

דנה : ארין מלכא לדניאל רבי ומתנן רברכן שניאן 48

יהב לה והשלטה על כל מדינת בבל ורב סגנין על

כל חכימי בבל : ודניאל בעא מן מלכא ומני על 49

עבדתא די מדינת בבל לשרדך מישך ועבר נגו

ודניאל בתרע מלכא :

א נבוכדנצר מלכא עבד צלם דידהב רומה אמין שתין

פתיה אמין שת אקימה בבקעת דורא במדינת בבל :

ונבוכדנצר מלכא שלח למכנשי לאחשדרפניא 2

סגניא ופחותא אדרנוריא גרבריא דתבריא תפתיא

וכל שלטני מדינתא למתא לחנכת צלמא די הקים

נבוכדנצר מלכא : בארין מתכנשין אחשדרפניא 3

סגניא ופחותא אדרנוריא גרבריא דתבריא תפתיא

וכל שלטני מדינתא לחנכת צלמא די הקים

נבוכדנצר מלכא וקאמין לקבל צלמא די הקים

נבוכדנצר : וכרוזא קרא בחיל לכון אמרין עממיא 4

דאמיא ולשניא : בעדנא די תשמעון קל קרנא

משרוקיתא קיתרס סבכא פסנתרין סומפניה וכל זני 5

זמרא תפלון ותסגדון לצלם דהבא די הקים נבוכדנצר

מלכא : ומן די לא יפלו ויסגד בה שעתא יתרמא 6

לגוא אתון נורא יקרתא : כל קבל דנה בה זמנא

כדי שמעין כל עממיא קל קרנא משרוקיתא קיתרס

שבכא פסנתרין וכל זני זמרא נפלין כל עממיא אמיא

ולשניא

Cap. III.
Nebucad-
nezar in
honorem
Deorum
suorum
imaginem
auream
consecrat.

46

47

48

49

א

3

4

5

6

7

8

ולשניא סגדין לצלם דהבא דהקים נבוכדנצר מלכא:

8 כל קבל דנה בהזמנא קרבו גברין כשראין ואכלו

9 קרציהון די יהודיא: ענו ואמרין לנבוכדנצר מלכא

מלכא לעלמין חיי: אנתה מלכא שמת טעם די כל יחידה

אנש די ישמע קל קרנא משרוקיתא קיתרס שבכא יחיד

פסנתרין וסיפניא וכל זני זמרא יפל ויסגר לצלם וסוספניא קרי

11 דהבא: ומן די לא יפלו יסגר יתרמא לגוא אתון

12 נורא יקרתא: איתי גברין יהודאין די מנית ירתהון

על עבדת מדינת בביל שדרך מישך ועבר נגו גבריא

אלך לא שמו עליך מלכא טעם לאלהיך לא פלחין יחיד

ולצלם דהבא דהקים לא סגדין:

13 באדין נבוכדנצר ברנו וחמא אמר להיתיה

לשדרך מישך ועבר נגו באדין גבריא אלך היתיו

14 קדם מלכא: ענה נבוכדנצר ואמר להון הצרא שדרך

מישך ועבר נגו לאלהי לא איתכון פלחין ולצלם דהבא

די הקימת לא סגדין: כען הן איתכון עתידין די טו

בעדנא די השמעון קל קרנא משרוקיתא קיתרס יחיד

שבכא פסנתרין וסוספוניא וכלי זני זמרא תפלון

ותסגדין לצלמא די עבדת והן לא תסגרון בה שעתא

תתרמון לגוא אתון נורא יקרתא ומן הוא אלה די

16 ישיבנכון מן די: ענו שדרך מישך ועבר נגו ואמרין

למלכא נבוכדנצר לא חשחין אנחנא על דנה פתגם

17 להתבותך: הן איתי אלהנא די אנחנא פלחין יכל

לשיזבותנא מן אתון נורא יקרתא ומן ירך מלכא

18 ישיב: והן לא ידעלהו לך מלכא די לאלהיך לא

איתנא פלחין ולצלם דהבא דהקים לא נסגד:

19 באדין נבוכדנצר התמלי חמא וצלם אנפורי

אשתנו על שדרך מישך ועבר נגו ענה ואמר למזא

לאתונא

Tres ex Judaorum nobilissimis, qui profano cultu sese polluere nolebant, apud Regem accusantur.

Contemptarumque Religionum postulantur.

Illi fidem suam in Deum testantur.

אשתני קרי

כ לאתונא חר שבעה על די חזה למויה : ולגברין גברין
חיל די בחילה אמר לכפתה לשרך מישך ועבר נגו

*Atque in
ardentem
fornacem
conjecti.*

21 למרמא לאתון נורא יקרתא : בארין גבריא אלך

יחרי כפתו בסרבליהון פטישיהון וכרבלתהון ולכושיהון

22 ורמיו לגוא אתון נורא יקרתא : כל קבל דנה מן

די מלת מלכא מחצפה ואתונא אוה יתירה גבריא

אלך די חסכו לשרך מישך ועבר נגוקטל רמון

23 שביבא די נורא : וגבריא אלך תלתהון שרך מישך

ועבר נגו נפלו לגוא אתון נורא יקרתא מכפתין :

24 ארין נבוכדנצר מלכא תוה וקס בהתבהלה

ענה ואמר להדכרוהי הלא גברין תלתה רמינא לגוא

נורא מכפתין ענין ואמרין למלכא יציבא מלכא :

כה ענה ואמר הא אנה חזה גברין ארבעה שרין מהלכין

25 רביעה ק בגוא נורא וחבל לא איתי בהון ורוה די רביעא דמה

26 לבר אלהין : בארין קרב נבוכדנצר

לתרע אתון נורא יקרתא ענה ואמר שרך מישך

עלאה קרי ועבר נגו עבדוהי די אלהא עליא פוקו וארתו

בארין נפקין שרך מישך ועבר נגו מן גוא

*E medijs
flammis
prodeunt
incolomes.*

27 נורא : ומתכנשין אח שרפניא סגניא ופחותא

והדברי מלכא חזין לגבריא אלך די לא שלט

נורא בגשמרוון ושער ראשרוון לא התחרך

28 וסרבליהון לא שנו וריח נור לא ערת בהון : ענה

נבוכדנצר ואמר בריך אלההון די שרך מישך

ועבר נגו די שלח מלאכה ושוב לעבדוהי די התרחצו

יחרי עלוהי ומלת מלכא שניו ויהבו גשמיהון די לא פלהון

29 ולא יסגרון לכל אלה להן לאלההון : ומני שים טעם

סלו קרי די כל עם אמה ולשן די יאמר שלה על אלההון די

שרך מישך ועבר נגוא הדמין יתעבד וביתה נולי

ישתוה

*Quo mira-
culo permo-
tus Rex,
Deum Is-
raëlis*

ישתווה כל-קבל די לא איתי אלה אחרן די-יכל להצלה כרנה: בארין מלכא הצלה לשרך מישך ל

publico edicto celebrat.

ועבר נגו במדינת כבל: נבוכדנצר מלכא 31

לכל-עממא אמיא ולשניא די דארין בכל-ארעא 32

שלמכונישגא: אתיא ותמהיא די עבד עמי אלהא 32

עליא שפר קדמי להחוייה: אחוהי כמה רכבין 33

עלאה קרי

ותמהויה כמה תקיפין מלכותה מלכות עלם ושלטנה

עס דר ודר: אנה נבוכדנצר שלה 4 א

Cap IV.

הוית בביתי ורענן בהיכלי: חלם חזית וידחלנני 2

Somnium

והרהרין על-משכבי וחזוי ראשי יכהלנני: ומני שים 3

terribile

טעם להנעלה קדמי ל כל חכימי כבל די פשר חלמא

Regi Nebucad-

יהודענני: בארין עללין חרטממא אשפא כשדיא 4 כסרא

bucad-

וגזריא וחלמא אמר אנה קדמיהון ופשרה לא

nez. avi

מהורעין לי: ועד אחרין על קדמי דניאל די ה

oblatum.

שמה בלטשאצר בשם אלה ודי רוח אלהין קדישין

יחיר ל

בה וחלמא קדמוהי אמרת: בלטשאצר רב חרטממא 6

די אנה ידעת די רוח אלהין קדישין כד וכל רו לא

אנס לך חזוי חלמי די חזית ופשרה אמר: וחזוי ראשי 7

על משכבי חזה הוית ואלו אילן כנוא ארעא ורומה

שגיא: רבה אילנא ורתקף ורומה ימטא לשמא 8

וחזורתה לסוף כל ארעא: עפיה שפיר ואנבה שגיא 9

ומזון לכלא בה תחתוהי תטללי חיות ברא וכענפוהי

ידרון צפרי שממא ומנה יתון כל בשרא: חזה הוית 10

יתי ו

בחזוי ראשי על משכבי ואלו עיר וקדיש מן שממא

נחת: קרא בחילוכן אמר גרו אילנא וקצצו ענפוהי 11

אתרו עפיה וכברו אנבה תגד חיותא מן תחתוהי

וצפריא מן ענפוהי: ברם עקר שרשוהי בארעא 12

שבקו ובאסור די פרול ונח שבדתאנה די ברא וכטל

שממא

שמיא יצטבע ועם חיותא חלקה בעשב ארעא :

13 לבה מן אנושא ישנון ולכב חיוא יתיב לה ושבעה יתיר י

14 עדנין יחלפון עלוהי : בגורת עדין פחגמא ומאמר

קדישין שאלתא עד דברת די ינדעון חייא די שליט

עלאה קרי עליא במלכות אנושא ולמן די יצבא יתננה ושפל יתיר י

יתיר ה'טו אנשיסיקים עליה : דנה חלמא חזרת אנרה מלכא

יתיר ה' נבוכדנצר ואנתה בלטשאצר פשרא יאמר כל קבל

די י כל חכימי מלכותי לא יכלין פשרא להודעותני

16 ואנתה כהל די רוח אלהין קדישין בך : אדין יתיר ה'

דניאל די שמה בלטשאצר אשתומם כשעה חדא

ורעינהי יבהלנה ענה מלכא ואמר בלטשאצר חלמא

מ' במקום ופשרא אל יבהלך ענה בלטשאצר ואמר מראי יתיר א'

יתיר ה'17 חלמא לשנאיד ופשרה לעריך : אילנא די חזית די יתיר י

רבה ותקף ורומה ימטא לשמיא וחזותה לכל

18 ארעא : ועפיה שפיר ואנבה שגיא ומזון לכלא בה

תחתוהי תדור חזרת ברא ובענפוהי ישבנן צפרי

יתיר ה'19 שמיא : אנתה הוא מלכא די רבית ותקפת ורביתך יתיר י

כ רבת ומטת לשמיא ושלטנד לסוף ארעא : ודי חזא

מלכא עיר וקדיש נחרת מן שמיא ואמר גדו אילנא

וחבלוהי ברם עקר שרשוהי בארעא שבקו ובאסור

די פרזל ונחש בדתאה די ברא ובטל שמיא יצטבע

ועם חזרת ברא חלקה עד די שבעה עדנין יחלפון

21 עלוהי : דנה פשרא מלכא וגורת עליא היא די עלאה קרי

22 מטת על מראי מלכא : ולך מרדין מן אנשא ועם יתיר א'

חזית ברא להוה מרדך ועשבא כתורדין לך יטעמון

יתיר י ומטל שמיא לך מצבעין ושבעה עדנין יחלפון עליך

עלאה קרי עד די תנדע די שליט עליא במלכות אנשא ולמן

23 די יצבא יתננה : ודי אמרו למשבק עקר שרשוהי די

אילנא

Ejus inter-pretatio Danielis.

אילנא מלכותך לך קימא מן די תנדע די שליטן

שמיא: להן מלכא מלכי ישפר עליך וחטיך בצדקה ^{24 יחדי}

פרק ועויתך במחן ענין הן תהוה ארכא לשלותך:

כלא מטא על נבוכדנצר מלכא: ^{כה}

לקצת ירחין תרי עשר על היכל מלכותא ²⁶

די בכל מהלך הוה: ענה מלכא ואמר הלא דא ²⁷

היא בכל רבתא די אנה בניתה לבית מלכו בתקף

חסני וליקר הדרי: עוד מלתא בפס מלכא קל מן ²⁸

^{מח}
^{באחנ}

שמיא נפל לך אמרין נבוכדנצר מלכא מלכותא

*Eventus
atque im-
plemen-
tum.*

ערת מנך: ומן אנשא לך טרדין ועסחיות בר ²⁹

מרדך עשבא כתורין לך די טעמון ושבעה עדנין

יחלפון עליך ערו די תנדע די שליט עליא במלכות ^{עלאה קרי}

אנשא ולמן די יצבא יתגנה: בה שעתא מלתאל

ספת על נבוכדנצר ומן אנשא טריד ועשבא כתורין

יאכל ומטל שמיא אנשמה יצטבע עד די שעה כנשרין

רבה וטפרוהי כצפרין: ולקצת יומיא אנה ³¹

נבוכדנצר ענין לשמיא נטלת ומנדעי עלי יתוב

ולעליא כרכת ולחי עלמא שבחת והדרת די ועלאה ^ק

שלטנה שלטן עלם ומלכותה עם דר ודר: וכל ³²

דארי ארעא כלה חשיבין וכמצביה עבר בחיל שמיא ^{ה' במקום א} די יורי קרי

ודארי ארעא ולא איתי די ימחא בידה ויאמר לה מה די יורי קרי

עברת: בה זמנא מנדעי יתוב עלי וליקר מלכותי ³³

הדרי וזיו יתוב עלי ולי הדברי ורברבני יבעון וער

מלכותי התקנת ורבו יתירה הוספת לי:

כען אנה נבוכדנצר משבח ומרומם ומהדר למלך ³⁴

שמיא די כל מעברוהי קשוט וארחתה דין ודי מהלכין

ביגוה יכל להשפלה:

בלשאצר מלכא עבר לחם רב לרברבנהי אלקה ^א

ולקבל

Cap.V.
Regis Bel-

zazaris luxus & impietas.

2 ולקבל אלפא חמרא שתח: בלשאצר אמר י
 בטעם חמרא להיתיה למאני דהבא וכספא די
 הנפק נבוכדנצר אבוהי מן היכלא די בירושלם
 וישתון בהון מלכא ורברבנוהי שגלתה ולחנתה :
 3 באדין היתיו מאני דהבא די הנפקו מן היכלא די בית
 אלהא די בירושלם ואשתיו פהון מלכא ורברבנוהי
 4 שגלתה ולחנתה: אשתיו חמרא ושכחו לאלהי דהבא

Ad parietem divinum in ipsum sententia describitur.

ה וכספא נחשא פרולא אעא ואבנא: בה שערתא
 נפקו אצבען די ידאנש וכתבן לקבל נברשתא על
 גירא די כתל היכלא די מלכא ומלכא חויה פס ירא די
 6 כתבא: אדין מלכא זיוהי שנוהי ורעניה יבהלונה
 וקטרי חרצה משתרין וארכבתה דא לרא נקשן :
 7 קרא מלכא בחיל להעלה לאשפיא בשדיא וגוריא כסדאי קרי
 ענה מלכא ואמר: לחכימי בכל די כל אנש די יקרה
 כתבה דנה ופשרה יחונני ארגונא ילבש והמנוכא די
 והמניכא קרי

8 דהבא על צוארה ותלתי במלכותא שלט: אדין
 9 על לין כל חכימי מלכא ולא כהלין כתבא למקרא
 ופשרא להורעה למלכא: אדין מלכא בלשאצר
 שניא מתבהל וזיוהי שנין עלוהי ורברבנוהי משתבשין :
 מלכתא לקבל מלי מלכא ורברבנוהי לבית משתא
 10 על לית ענת מלכתא ואמרת מלכא לעלמין חיי אל
 יתיר 11 יבהלון רעיונך וזיונך אל ישתנו: איתי גבר במלכותך
 די רוח אלהין קדישין בה וביומי אבוך נהירו ושכלתנו

הכ' ברנש כתריהוא

והכמה פחכמת אלהין השתכחת בה ומלכא
 נבוכדנצר אבוך רב חרטמין אשפין בשדאין גזרין
 12 הקימה אבוך מלכא: כל קבל די רוחו יתירא ומנדע
 ושכלתנו מפשר חלמין ואחיות אחידן ומשרא
 קטרין השתכחת בה ברניאל די מלכא שם

גד א Hhhh שמה

שמה בלששאצר בען דניאל יתקרי ופשרה

יהחיה: בארין דניאל העל קדם מלכא 13

ענה מלכא ואמר לדניאל אנתה הוא דניאל די מן בני יחיר ה'

מלעיל גלותא די יהוד די הית מלכא אבי מן יהוד: ושמעת 14

עליך די רוח אלהין בך ונהירו ושכלתנו וחכמה יתרה יחיר ה'

השתכחת בך: וכען העלוקרמי חכימיא אשפיא די טו

כתבה דנה יקרון ופשרה להודעתני ולא כהלין פשר

מלתא להחוייה: ואנה שמעת עליך די תוכל פשרין 16 חכול קרי

למפשר וקטרין למשרא כען הן תוכל כתבא למקרא

והמניכא קרי ופשרה להודעותני ארגונא תלכשו והמנוכא די דהבא

על צוארך ותלתא במלכותא תשלט:

בארין ענה דניאל ואמר קדם מלכא מתנתך 17

לך להוין ונבזייתך לאחרן הכ ברם כתבא אקרא

למלכא ופשרא אהודענה: אנתה מלכא אלהא 18 יחירה קרי

עליא מלכותא ורבותא ויקרא והררא יהב עלאה קרי

לנככרנצר אבוך: ומן רבותא די יהב לה כל 19

עממיא אמיא ולשניא הו זאעין ורחלין מן קדמוהי ויעין קרי

די הוא צבא הוה קטר ודי הוה צבא הוה מחא ודי

הוה צבא הוה מרים ודי הוה צבא הוה משפל:

וכדירס לבבה ורוחה תקפת להזרה הנחת מן כרסא כ

מלכותה ויקרא העדיו מנה: ומן בני אנשא מריר 21

ולבבה עסחיותא שוי ועם ערדיא מדורה עשבא

כתורין יטעמונה ומטר שמיא גשמה יצטבע עד די

ידע די שליט אלהא עליא במלכות אנשא ולמן די עלאה קרי

יחיר יצבא יקים עליה: ואנתה ברה בלשאצר לא 22 יחיר

השפלת לבבך כל קבל די כל דנה ידעה: ועל 23

מרא שמיא התרוממת ולמאניא די ביתה היתו

קדמיה ואנתה ורב רבניך שגלתך ולחנתך חמרא יחיר ה'

שתין

Daniel eam legit & explicat, divinumque iudicium contra Regem pronunciat,

וה
כש
סדא

שתין בחון ולא להי כספא ורהבא נחשא פרזלא
 אעא ואבנא די לא חיון ולא שמעין ולא דעין שבחת
 ולא להי די נשמתך בידה וכל ארחתך לה לא
 24 הדרת : בארין מן קדמוהי שליח פסא די דאוכתבא
 כה דנה רשים : ודנה כתבא דירשים מנא מנא תקל
 26 ופרסין : דנה פשר מלתא מנא מנה אלהא מלכותך
 27 והשלמה : תקל תקלתא במאזניא והשתכחת
 28 חסיר : פרס פריסת מלכותך ויהיבת למד ופרס :
 29 בארין : אמר בלשאצר והלבשו לדניאל ארגונא
 והמניכא קרי והמנוכא די דהבא על צוארה והכרוזו עלוהי די להוא
 ל שליט תלתא במלכותא : בה בליליא קטיל בלשאצר
 מלכא כשדיא : כסדאה ק

30 *Quod e-*
ventu con-
firmatur,
eâdem illâ
noctè casò
Rege.
Cap. VI.
Darius Me-
dus regnum
accipit.

Danielem
dignitati-
bùs auget.

Æmuli i-
psum ever-
tere stu-
dent.

א ודריוש מדיא קבל מלכותא כבך שנין שתין
 2 ותרתין : שפר קדם דריוש והקים על מלכותא
 לאחשדרפניא מנא ועשרין די להון בכל
 3 מלכותא : ועלא מנהון סרכין תלתייה די דניאל
 חר מנהון די להון אחשדרפניא אלין יהבין להון
 4 טעמא ומלכא לא להוא נזק : ארין דניאל דנה
 הוה מתנצח על סרכיא ואחשדרפניא כל
 קבל דידוח יתירא בה ומלכא עשירת להקמותה
 ה על כל מלכותא : ארין סרכיא ואחשדרפניא
 הוון בעין עלה להשכחה לדניאל מצד מלכותא וכל
 עלה ושחירתה לא יבלין להשכחה כל קבל די
 מהימן הווא וכל שלו ושחירתה לא השתכחת
 6 עלוהי : ארין גבריא אלך אמרין די לא נהשכח
 לדניאל דנה כל עלה להן השכחנא עלוהי ברת
 7 אלהה : ארין סרכיא ואחשדרפניא אלן הרגשו
 ער מלכא וכן אמרין לה דריוש מלכא לעלמין
 נד ב Hhhh 2 חי

ח"י: אֲתֵעֲטוּ כָל סָרְכֵי מַלְכוּתָא סַגְנֵיָא 8
 וְאַחַשְׁדָּרְפֵּנֵיָא הַדְּבָרִיא וּפְחֹוּתָא לְקִימָה קִים
 מַלְכָא וּלְתַקְפָּה אֲסֹר דִּי כָל־דִּי־יִבְעָא בְּעוּ מִן־
 כָּל־אֱלֹהִים וְאִנְשׁ עַד־זִמְנִין תְּלַתִּין לְהֵן מִנְךָ מַלְכָא
 יִתְרַמָּא לְגֹב אַרְיוּתָא: כְּעֵן מַלְכָא תְקִים אֲסֹרָא 9
 וְתִרְשֵׁם כְּתָבָא דִּילָא לְהַשְׁנִיָּה בְּרַת־מְדִי וּפְרַס־דִּי־לָא
 תַּעֲדָא: כָּל־קַבְלֵי דְנָה מַלְכָא דְרִיוֹשׁ רִשָׁם כְּתָבָא
 וְאַסְרָא: וְדִנְיָאֵל כְּדִי־דַע דִּי־רִשָׁים כְּתָבָא עַל לְבִיתָהּ 11
 וְכוּן פְּתִיחֹן לָהּ בְּעִלְיָתָהּ נְגַד יְרוּשָׁלַם וּזְמַנִּין תְּלַתָּהּ
 בְּיוֹמָא הוּאִי בְּרַךְ עַל־בְּרֻכּוּהִי וּמְצִלָא וּמוֹרָא קֳדָם
 אֱלֹהִים כָּל־קַבְלֵי דִי־הוּא עֵבֶר מִן־קֳדַמְרַת דְּנָה: אַרְיִין 12
 גְּבַרְיָא אֵלֶךְ הֲרַגְשׁוּ וְהִשְׁכַּחוּ לְדִנְיָאֵל בְּעַה וּמִתְחַנְּנִין
 קֳדָם אֱלֹהִים: בְּאַרְיִין קָרְבוּ וְאַמְרִין קֳדָם־מַלְכָא 13
 עַל־אֲסֹר מַלְכָא הָלָא אֲסֹר רִשְׁמַת דִּי כָל־אִנְשׁ
 דִּי־יִבְעָא מִן־כָּל־אֱלֹהִים וְאִנְשׁ עַד־זִמְנִין תְּלַתִּין לְהֵן
 מִנְךָ מַלְכָא יִתְרַמָּא לְגֹב אַרְיוּתָא עֵנָה מַלְכָא
 וְאִמְרֵי יִצְיָבָא מִלְתָּא כְּרַת־מְדִי וּפְרַס־דִּי־לָא
 תַּעֲדָא: בְּאַרְיִין עֵנּוּ וְאַמְרִין קֳדָם מַלְכָא דִּי־דִנְיָאֵל דִּי 14
 מִן־בְּנֵי גְלוּתָא דִּי יְהוּד לֹא־שָׁם עֲלֵיךְ מַלְכָא טַעַם וְעַל־יְחִירָא
 אֲסֹרָא דִּי רִשְׁמַת וּזְמַנִּין תְּלַתָּהּ בְּיוֹמָא בְּעַה בְּעוּתָהּ:
 אַרְיִין מַלְכָא כְּדִי מִלְתָּא שְׁמַע שְׁנֵיָא בְּאִשׁ עֲלוּהִי וְעַל טוֹן
 דִּנְיָאֵל שָׁם כָּל לְשִׁיכּוּתָהּ וְעַד מַעֲלֵי שְׁמֵשׁ הוּרָה
 מִשְׁתַּדְּר לְהַצְלוּתָהּ: בְּאַרְיִין גְּבַרְיָא אֵלֶךְ הֲרַגְשׁוּ עַל־ 16
 מַלְכָא וְאַמְרִין לְמַלְכָא דַּע מַלְכָא דִּי־דַרְת לְמִדִּי וּפְרַס
 דִּי־כָל־אֲסֹר וְקִים דִּי־מַלְכָא יְהָקִים לֹא לְהַשְׁנִיָּה:
 בְּאַרְיִין מַלְכָא אִמְרֵי וְהִיתִין לְדִנְיָאֵל וְדַמּוּ לְגֹבָא דִּי 17
 אַרְיוּתָא עֵנָה מַלְכָא וְאִמְרֵי לְדִנְיָאֵל אֱלֹהֵךְ דִּי אֲנִתָּה יִחִירָהּ
 פְּלַח לָהּ בְּתַרְיָא הוּא יִשְׁכַּבְנָךְ: וְהִיתִית אֲבָן חֲדָה 18
 וּשְׁמַת

Comminiscuntur editum, ut per dies triginta nemi nisi soli Regi supplicare liceat.

Daniel violata legis coram Rege postulat.

Leonibus obicitur.

ושמת על פס נבא וחתמה מלכא בעזקתה ובעזקת
 19 רכרכוהי די לאתשנא צבו בדניאל: אדין אזל
 מלכא להיכלה ובת טור ורחון לא הנער קדמוהי
 מ'ועדאכו'שנתה נדת עלוהי: פאדין מלכא בשפרפרא יקום
 בנגהא ובהתבהלה לגנא די אריותא אזל:
 21 וכמקרבה לגנא לדניאל בקל עציב זעק ענה מלכא
 ואמר לדניאל דניאל עכר אלהא חיא אלהך די
 חיה' אתה פלח ליה בתדירא היכל לשויותך מן
 22 אריותא: אדין דניאל עם מלכא מלך מלכא

*Servatur à
 Deo. atque
 incolumis è
 specu edu-
 citur.*

23 לעלמין חיי: אלהי שלח מלאכה וסגר פס אריותא
 ולא חבלוני כל קבל די קדמוהי זכו השתכחת לי
 24 ואף קדמין מלכא חבולה לא עבדת: באדין מלכא
 שניא טאב עלוהי ולדניאל אמר להנסקה מן גנא
 ורסק דניאל מן גנא וכל חבל לא השתכח בה די
 כה הימן באלהה: ואמר מלכא והיתיו גבריא אלה די
 אכלו קרצוהי די דניאל ולגב אריותא רמו אנון בני הון
 ונשיהון ולא מטו לארעית גנא עד די שלטו בהון
 26 אריותא וכל גרמיהון הדקו: באדין דרוש מלכא
 כתב לכל עממא אמיא ולשניא די דארין בכל ארעא
 27 שלמכון ישנא: מן קדמי שים טעם די בכל שלטן

*Darius
 publicâ le-
 ge veri Dei
 nomen è
 cultum ce-
 lebrat.*

ויטין קרי מלכותי להון זאעין ורחלין מן קדם אלהה די דניאל
 די הוא אלהא חיא וקים לעלמין ומלכותה די לא
 28 תתחבל ושלטנה עד סופא: משיזבו מצלו עבד אתין
 ותמהין בשמיא ובארעא די שויב לדניאל מן ד
 29 אריותא: ודניאל דנה הצלה במלכות דרוש ובמלכות

*Cap. VII.
 Sub imagi-
 ne quatuor
 animalium
 describitur-*

ב'כורש פרסיא: בשנת חרה לבלא שצר
 מלך בכל דניאל חלס חזה וחזוי ראשה על משכבה
 30 באדין חלמא כתב ראש מלין אמר: ענה דניאל ואמר

חזרה הוית בחזוי עם ליליא וארו ארבע רוחי שמיא
 מגיחן לימא רבא : וארבע חיון רברבן סלקן מן ימא
 שנין דא מן דא : קדמיתא כאריה וגפין די נשך לה
 חזה הוית עד די מריטוגפיה ונטילת מן ארעא ועל יתיר
 רגלין כאנשה קימת ולבב אנשיהיב לה : וארו חיוה ה
 אחרי תנינה דמיה לדב ולשטר חר הקימת ותלת
 על עין בפמה בין שניה וכן אמרין לה קומי אכלי יתיר
 בשר שניא : באתר דנה חזה הוית וארו אחרי
 כנמר ולה גפין ארבע די עוף על גביה וארבעה יתיר
 ראשין לחיותא ושלטן יהיב לה : באתר דנה חזה
 הוית בחזוי ליליא וארו חיוה רביעיא החילה ואמתני רביעאח
 ותקיפא יתירה ושנין די פרזל לה רברבן אכלה קרי
 ומדקה ושאר ברגליה רפסה והיא משניה מן כל יתיר
 חיותא די קדמיה וקרנין עשר לה : משתכל הוית יתיר
 בקרניא ואלוקרן אחרי זעירה סלקת ביניהון ותלת יתיר
 מן קרניא קדמיתא אתעקרו מן קדמיה ואלו ענין יתיר
 כעני אנשא בקרנא דא ופס ממלל רברבן : חזה
 הוית עד די כרסון רמיו ועתיק יומין יתב לבושה
 כתלג חור ושער ראשה בעמר נקא פרסיה שביבין די
 נור גלגלוגי נור דלק : נהר די נור נגד ונפק מן יתיר
 קדמוהי אלף אלפים ישמשונה ורבו רבון קדמוהי רבון קרי
 יקומון דינא יתבוספרין פתיחו : חזה הוית בארין יתיר
 מן קל מליא רברבתא די קרנא ממללא חזה הוית
 עד די קטילת חיותא והוכר גשמה ויהיבת לקדרת
 אשא : ושאר חיותא העדיו שלטנהון וארכה בחיין יתיר
 יהיבת להון עד זמן ועדן : חזה הוית בחזוי ליליא יתיר
 וארו עם עני שמיא כבר אנש אתה הוא ועד עתיק
 יומיא מטה וקדמוהי הקרבוהי : ולה יהב שלטן ויקר יתיר
 ומלכו

tur quatuor
 regna, Re-
 gnum Dei
 ac Messia in
 universa
 terra ante-
 cessura: at-
 que in pri-
 mis rerum
 ac tempo-
 rum status
 sub quarto
 regno cla-
 rius expo-
 nitur.

חזרה הוית בחזוי עם ליליא וארו ארבע רוחי שמיא

אחעקרה קרי

אלסין קרי

ומלכו

קדישי עליונין מלכותה מלכות עלם וכל שלטניה
לה יפלחון וישתמעון: עד כה סופא די מלכתא אנה ²⁸
דניאל שגיא רעיוני יבהלנני וזיוי ישתנון עלי ומלכתא
בלבי נטרת:

בשנת שלוש למלכות בלשצר המלך חזון נראה ^א
אלי אנה דניאל אחרי הנראה אלי בתחלה: ואראה ²
בחזון ויהי בראתו ואני בשושן הבירה אשר בעלם
המדינה ואראה בחזון ואני הייתי על אוכל אולי:
ואשם עיני ואראה והנה איל אחד עמד לפני האכל ³
ולו קרנים והקרנים גבהות והאחת גבהה מן השנית
והגבהה עלה באחרונה: ראיתי את האיל מנחה ⁴
ימה וצפונה ונגבה וכל חיות לא יעמדו לפניו ויצן
מציל מידו ועשרה כרצנו והגדיל: ואני הייתי מבין ^ה
והנה צפיר העזים בא מן המערב על פני כל הארץ
ואין נוגע בארץ והצפיר קרן חזות בין עיניו: ויבא ⁶
עד האיל בעל הקרנים אשר ראיתי עמד לפני האכל
ורץ אליו בחמת כחו: וראיתיו כניע ויצל האיל ⁷
ותמרמר אליו ויך את האיל וישבר את שתי
קרניו ולא היה כח באיל לעמד לפניו וישליכהו
ארצה וירמסוהו ולא היה מציל לאיל מידו:
וצפיר העזים הגדיל עד מאד וכעצמו נשברה ⁸
הקרן הגדלה ותעלינה חזות ארבע תחתיה
לארבע רוחות השמים: ומן האחת מהם ⁹
יצא קרן אחת מצעירה ותגדל יתר אל הנגב
ואל המזרח ואל הצבי: ותגדל עד צבא
השמים ותפל ארצה מן הצבא ומן הפוככים
הרם קרי: ועד שר הצבא הגדיל וממנו הרים ¹¹
התמיד והשלק מכוון מקדשו: וצבא תנתן על ¹²
התמיד

Cap. VIII.
Regni Per-
fici ac Ma-
cedonici fa-
cies, atque
calamitates
sub Antio-
cho Epipha-
ne Populo
Dei obvener-
tur a pro-
pheticâ vi-
sione adum-
brantur.

ומלכו וכל עממיה אמיא ולשנייה לה יפלהון שלטנה
שלטן עלם די לא יעדה ומלכותה די לא תתחבל :

15 אתכרית רוחי אנה דניאל בנו גרנה

16 וחזוי ראשי יבהלני : קרבת על חד מן

קאמיה ויצבא אבעא מנה על כל דנה ואמר

17 די ופשר מליא יהודעני : אלין חיותא רבבתא די

אנין ארבע ארבעה מלכין יקומון מן ארעא :

18 ויקבלון מלכותא קדישי עליונין ויחסנון מלכותא

19 עד עלמא ועד עלם עלמיה : ארין צבית ליצבא

על חיותא רביעיתא הות שניה מן כלהון דחילה יחיר

יחיר יתירה שניה די פרזל וטפרה די נחש אכלה יחיר

כ מדקה ושאר אברגליה רפסה : ועל קרניא עשר יחיר

די בראשה ואחרי די סלקת ונפלו מן קרמיה תלת יחיר

וקרנא דבן ועינין לה ופס ממלל דכרבן וחזוה

21 רב מן חברתה : חוה הוית וקרנא דבן עברא

22 קרב עם קדישין ויכלה להן : עד די אתה עתיק

יומיה ודינא ירב לקדישי עליונין וזמנא מטה

23 ומלכותא החסנון קדישין : כן אמר חיותא רביעיתא

מלכו רביעיא תהוא בארעא די תשנא מן כל רביעאה קדי

מלכותא ורתא כל כל ארעא ותרושנה ותדקנה :

24 וקרניא עשר מנה מלכותה עשרה מלכין יקמון

ואחרון יקום אחריון והוא ישנא מן קרמיה

כה ורתלתה מלכין יהשפרל : ומלין לצד עליה עלאה קדי

ימלל ולקדישי עליונין יבלא ויסבר להשניה זמנין

ודת ויתיהבון בידה עד עהן ועדינין ופלג עהן :

26 ודינא יתב ושלטנה יהעדון להשמרה ולהוכרה

27 עד סופא : ומלכותא ושלטנא ורבותא די

מלכות רחורת כל שמיא יחובת לע

נר ד Hhhh 4 קדישי

והתמיד בפשע ותשלך אמת ארצה ועשרתה
 13 והצליחה: ואשמעה אחר קדוש מדבר ויאמר ^{הס' כח'ק} ויאמר
 אחר קדוש לפלמוני המדבר עד מתי החזון התמיד
 14 והפשע שמם תת וקדש וצבא מרמס: ויאמר אלי
 עד ערב בקר אלפים ושלוש מאות ונצדק קדש:
 15 ויהי בראתי אני דניאל את החזון ואבקשה בנה
 16 והנה עמד לנגדי כמראה גבר: ואשמע קול אדם
 בין אולי ויקרא ויאמר גבריאל הבן להלז את
 17 המראה: ויבא אצל עמדי ובבאו נבעתי ואפלה
 על פני ויאמר אלי הבן בן אדם כי לעת קץ החזון:
 18 ובדברו עמי נרדמתי על פני ארצה וינע בי ועמדני
 19 על עמדי: ויאמר הנני מודיעך את אשר יהיה
 כ באחרית הזעם כי למועד קץ: האיל אשר ראית
 21 בעל הקרנים מלכי מדי ופרס: והצפיר השעיר מלך
 יון והקרן הגדולה אשר בין עיני הוא המלך
 22 הראשון: והנשברת ותעמדנה ארבע תחתיה
 23 ארבע מלכות מגוי יעמדנה ולא בכחו: ובאחרית
 מלכותם כהתם הפשעים יעמד מלך עז פנים
 24 ומבין חידור: ועצם כחו ולא בכחו ונפלאות
 ישחית והצליח ועשה והשחית עצומים ועם
 כה קדשים: ועל שכלו והצליח מרמה בידו
 ובלבבו יגדיל ובשלוה ישחית רבים ועל שרשרים
 26 יעמד ובאפס יד ישבר: ומראה הערב והבקר אשר
 נאמר אמת הוא ואתה סתם החזון כי לימים רבים:
 27 ואני דניאל נהייתי ונחליתי ימים ואקום ואעשה את
 מלאכת המלך ואשתומם על המראה ואין מבין:

Cap. IX.
 Daniel.
 dum preci-
 bus apud

בשנת אחת לדרוש בן
 און רוש מזרע מדי אשר המלך על מלכות
 כשרים

בשרים: בשנת אחת למלכו אני דניאל בנתי
בספרים מספר השנים אשר היה דבר יהודה אל
רמיה הנביא למלאות לחרכות ירושלם שבעים

*Deum in-
stat pro re-
stituendo
Israele.*

שנה: ואתנה ארתי פני אל אדני האלהים לבקש

תפלה ותחנונים בצום ושק ואפר: ואתפללה

ליהוה אלהי ואתורה ואמרה אגא אדני האל הגדול

והנורא שמר הברית והחסד לאהביו ולשמרי

מצותיו: חטאנו ועוינו והרשענו ומרדנו וסור

ממצותיך ומשפטיך: ולא שמענו אל עבדיך

הנביאים אשר דברו בשמך אל מלכינו שרינו

ואבותינו ואל כל עם הארץ: לך אדני הצדקה

ולנו בשרת הפנים כיום הזה לאיש יהודה ולישבי

ירושלם ולכל ישראל הקרבים והרחקים בכל

הארצות אשר הדחתם שם במעלם אשר מעלו

בך: אדני לנו בשרת הפנים למלכינו לשרינו

ולאבותינו אשר חטאנו לך: לאדני אלהינו

הרחמים והסלחות כי מרדנו בו: ולא שמענו

בקול יהוה אלהינו ללכת בתורתו אשר נתן לפנינו

ביד עבדיו הנביאים: וכל ישראל עברו את

תורתך וסור לבלתי שמוע בקלקותיך עלינו האלה

והשבעה אשר כתובה בתורת משה עבד האלהים

כי חטאנו לו: ויקם את דבריו אשר דבר עלינו

ועל שפטינו אשר שפטונו להביא עלינו רעה גדולה

אשר לא נעשתה תחת כל השמים כאשר נעשתה

בירושלם: כאשר כתוב בתורת משה את כל

הרעה הזאת באה עלינו ולא חלינו את פני יהוה

אלהינו לשוב מעונינו ולהשכיל באמתך: וישקד

יהוה על הרעה וביאה עלינו כי צדיק יהוה אלהינו

על

על כל מעשיו אשר עשה ולא שמענו בקלו :
 טו ועתה אדני אלהינו אשר הוצאת את עמך מארץ
 מצרים ביד חזקה ותעש לך שם פיוס הזה חטאנו
 16 רשענו : אדני פכל צדקתך ישב נא אפק וחמתך
 מעירך ירושלים הר קדשך כי בחטאינו ובעונות
 אבותינו ירושלים ועמך להרפה לכל סביבתינו :
 17 ועתה שמע אלהינו אר תפלת עבדך ואל
 תחנוניו והאר פניך על מקדשך השמש למען אדני :
 יח ה' אלהי אונך ושמע בקחה עיניך וראה
 שממתינו והעיר אשר נקרא שמך עליה כי
 לא על צדקתינו אנהנו מפילים תחנונינו
 19 לפניך כי על רחמך הרבים : אדני שמעה אדני ו
 סלחה אדני הקשיבה ועשה אל תאחר למענך אלהי
 כ כי שמך נקרא על עירך ועל עמך : ועוד אני מדבר
 ומתפלל ומתודה חטאתי וחטאת עמי ישראל ומפיל
 21 תחנותי לפני יהוה אלהי על הר קדש אלהי : ועוד
 אני מדבר בתפלה והאי שגבר יאל אשר ראיתי בחזון
 22 בתחלה מעף ביעף נגע אלי כעת מנחת ערב : ויבן
 וידבר עמי ויאמר דניאל עתה יצאתי להשכילך
 23 בינה : בתחלת תחנוניך יצא דבר ואני באתי להגיד
 24 כי חמודות אתה ובין בדבר והבן במראה : שבעים
 שבעים נחתך על עמך ועל עיר קדשך לכלא הפשע
 ולהחם ק' ולהחם חטאות ולכפר עון ולהביא צדק עלמים
 כה ולהחם חזון ונביא ולמשחקך שקדשים : ותדעות שכל
 מן מצא דבר להשיב ולבנות ירושלים עד משיח נגיד
 שבעים שבעה ושבעים ששים ושנים תשוב ונבנתה
 26 רחוב וחרוץ ובצוק העתים : ואחרי השבעים ששים
 ושנים יבנת משיח ואין לו והעיר והקדש ישחית עם
 נגיד

*Edocetur de
 Lxx septi-
 manis, de-
 que populi
 liberatione,
 et praecla-
 ris benefi-
 cii; de
 Uncti nece;
 ac porro de
 excidio Ur-
 bis & San-
 ctuarii.*

והחם ק'

נגיד הבא וקצו בשטף ועל קץ מלחמה נחרצת
שממות : והגביר ברית לרבים שבוע אחד וחצי 27
השבוע ישפית זבח ומנחה ועל כנף שקוצים
משמם ועל כלה ונחרצה התק על
שומם :

בשנת שלוש לכורש מלך פרס דבר נגלה לדניאל 9 א
אשר נקרא שמו בלמשאצר ואמרת הדבר וצבא גדול
ובין את הדבר ובניה לו במראה : כימים ההם אני 2
דניאל הייתי מתאכל שלשה שבועים ימים : לחם 3
חמדות לא אכלתי ובשר ויין לא בא אל פי וסוף לא
סכתי עד מלאת שלשת שבועים ימים :

Cap. X.
Daniel ca-
lamitates
Reip. Ju-
daica & fi-
delium lu-
gens, nova
visione il-
lustratur,
cujus appa-
ratum at-
que initia
describit.

וביום עשרים וארבעה לחדש הראשון 4
ואני הייתי על יד הנהר הגדול הוא חדקל : ואשא 5
את עיני וארא והנה איש אחד לבוש שברים ומתניו
חגרים ככתם אופו : ונתיחו כתר שיש ופניו כמראה 6
ברק ועיניו כלפדי אש וזרעתי וזמרגלתי כעין נחשת
קלל וקול דבריו כקול המון : וראיתי אני דניאל לבדי 7
את המראה והאנשים אשר היו עמי לא ראו את
המראה אבל חרדה גרלה נפלה עליהם ויברחו
בהחבא : ואני נשארתי לבדי ואראה את המראה 8
הגדלה הזאת ולא נשאר בי כח וחודי נהפך עלי
למשחית ולא עצרתי כח : ואשמע את קול דבריו 9
וכשמעתי את קול דבריו ואני הייתי נרדם על פני ופני
ארצה : והנה יונעה בי ותניעני על כרפי וכפות 10
ידי : ויאמר אלי דניאל איש חמדות הבן בדברים 11
אשר אנכי דבר אליך ועמד על עמך כי עתה
שלחתי אליך וכדברו עמי את הדבר הזה עמדתו
מרעיד : ויאמר אלי אל תירא דניאל כי מן היום 12

הראשון

הראשון אשר נתת את לבך להבין ולהתענות לפני
 13 אלהיך נשמעו דבריך ואני באתי בדבריך : ושר
 מלכות פרס עמד לנגדי עשרים ואחד יום והנה מיכאל
 2 אחר השמים הראשנים בא לעזרני ואני נותרתי שם
 14 אצל מלכי פרס : ובאתי להכינה את אשר יקרה לעמך ^{הר' בקמץ}
 15 ונאמרתי הימים ביעוד חזון לימים : ובדברו עמי
 16 בדברים האלה נתתי פני ארצה ונאלמתי : והנה
 כדמות בני אדם נגע על שפתי ואפתח פי ואדברה
 ואמרה אלהי העמד לנגדי אדני במראה נהפכו צירי
 17 עלי ולא עצרתי כח : והיך ויכל עבר אדני זה לדבר
 עם אדני זה ואני מעתה לא יעמד בי כחונשמה לא
 18 נשארה בי : ויספוני ע בי כמראה אדם ויחזקני :
 19 ויאמר אל תירא איש חמדורת שלום לך חזק וחזק
 ובדברו עמי התחזקתי ואמרה ידבר אדני כי
 כחזקתני : ויאמר הידעת למה באתי אליך ועתה אשוב
 להלחם עם שר פרס ואני יוצא והנה שריון בא :
 21 אבל אני לך את הרשום בכתב אמת ואין אחר
 מתחזק עמי על אלה כי אם מיכאל שרכם :

Cap. XI.
 Præcedentis
 visionis fi-
 lum perse-
 quitur, at-
 que de Per-
 sarum, Gra-
 corum, Ro-
 manorum-
 que rebus
 longo ordi-
 ne agit, at-
 que fide-
 lium inter
 illa statum
 describit.

א ואני בשנת אחת לדריוש המדי עמדי
 2 למחזיק ולמעולו : ועתה אמת אני לך הנה עור
 שלשה מלכים עמדים לפרס והרביעי יעשיר עשר
 גדול מכל וכחזקתו בעשרו יעיר הכל את מלכות יון :
 3 ועמד מלך גבור ומשל ממשל רב ועשה כרצונו :
 4 וכעמדו תשבר מלכותו ותחץ לארבע רוחות השמים
 5 וקמץ בוקר ולא לאחריתו ולא כמשלו אשר משל כי תנתש
 המלכותו ולאחרים מלכד אלה : ויחזק מלך הנגב ומך
 6 שריו ויחזק עליו ומשל ממשל רב משלתו : ולקץ ^{קמץ בוקר}
 שנים יתחברו וברת מלך הנגב תבא אל מלך הצפון
 לעשות

לעשות משרים ולא תעצר פוח הזרוע ולא יעמד מלא ו
 זרעו ותנתן היא ומביאה והילדה ומחזקה בעתים :
 ועמד מנצר שרשיה כנו ויבא אל החיל ויבא במעון 7
 מלך הצפון ועשה בהם והחזיק : וגם אלהיהם עם 8
 נסביהם עם כלי חמדתם כסף וזהב בשבי יבא
 מצרים והוא שנים יעמד ממלך הצפון : ויבא במלכות 9
 מלך הנגב וישב אל ארמתו : ובנו יתגרו ואספו המון יובנו ק
 חילים רבים ויבא בוא ושטף ועבר וישב ויתגרו עד ייחגה ק
 מעון קרי מעזה : ויתמרמר מלך הנגב ויצא ונלחם עמו עם 11
 מלך הצפון והעמיד המון רב ונתן ההמון בידו : ונשא 12
 ההמון ירום לבבו והפיל רבאות ולא יעז : ושב מלך 13 ויום ק
 הצפון והעמיד המון רב מן הראשון ולקץ העתים
 שנים יבוא בוא בחיל גדול וברכוש רב : ובעתים ההם 14
 רבים יעמדו על מלך הנגב ובני פריצי עמך ינשאו
 להעמיד חזון ונכשלו : ויבא מלך הצפון וישפך סוללה 15
 ולכר עיר מבצרות וזרעות הנגב לא יעמדו ועם
 מבחריו ואין כח לעמד : ויעשה הבא אליו כרצונו 16
 ואין עומד לפניו ויעמד בארץ הצבי וכלה בידו :
 וישם פניו לבוא בתקף כל מלכותו וישרים עמו 17
 ועשה ובה הנשים יתן לו להשחיתה ולא
 תעמד ולא לו תהיה : וישב פניו לאיים 18 ויום
 ולכר רבים והשבית קצין חרפתו לו בלתי קרי
 חרפתו ישיב לו : וישב פניו למעון ארצו 19
 ונכשל ונפל ולא ימצא : ועמד על כנו כ
 מעביר נוגש הדר מלכות ובימים אחרים
 ישבר ולא באפים ולא במלחמה : ועמד על 21
 כנו נבזה ולא נתנו עליו חוד מלכות ויבא בשלוח
 והחזיק מלכות בחלקלקות : וזרעות השטף ישטפו 22
 מלפניו

23 מלפניו וישברו וגם נגיד ברית: ומן התחברות אליו
 24 יעשה מרמה ועלה ועצם כמעט גוי: בשלוה ובמשמני
 מדינה יבוא ועשה אשר לא עשו אבותיו ואבות
 אבותיו בזה ושלל ורכוש להם יבזור ועל מבצרים
 כה יחשב מהשבתיו וערעת: ויער כחו ולבבו על מלך
 הנגב כחיל גדול ומלך הנגב יתגרה למלחמה בחיל
 גדול ועצום ער מאד ולא יעמד כי יחשבו עליו
 26 מהשבות: ואכלי פתבגו ישברוהו וחילו ישטוף ונפלו
 27 חללים רבים: ושניהם המלכים לבגס למרע ועל
 קמץ ב"ק שלחן אחד כזב ידברו ולא תצלח כי עוד קץ למועד:
 28 וישב ארצו ברכוש גדול ולבבו על ברית קדש ועשה
 29 ושב לארצו: למועד ישוב וכא בניגב ולא תהיה
 ל כראשנה וכאחרונה: ובאו בו ציים כתיים ונכאה
 ושב וזעם על ברית קדש ועשה ושב ויבן על עזבי
 31 ברית קדש: וזרעים מפניו יעמדו וחללו המקדש
 המעון והסירו התמיד ונתנו השקוץ משמים:
 32 ומרשיעי ברית יחניף בחלקות ועם ידעי אלהיו
 33 יחזקו ועשו: ומשכילי עם יבינו לרבים ונכשלו
 34 בחרבו ובלהבה בשבי ובכזה ימים: וכה כשלם
 יעזרו עזר מעט ונלוו עליהם רבים בחלקקות:
 לה ומן המשכילים יכשלו לצרוף בהם ולברר וללבן
 36 ערעת קץ כי עוד למועד: ועשה כרצנו המלך
 ויתרומם ויתגדל על כל אלה ועל אלהים ידבר
 נפלאות והצליח ער כלה זעם כי נחרצה נעשתה:
 37 ועל אלהי אבותיו לא יבין ועל חמדת נשים ועל כל
 38 אלה לא יבין כי על כל יתגדל: ולא לה מעוים על
 כנו יכבד ולא לאלוה אשר לא ידעו אבותיו יכבד בזהב
 39 ובכסף ובאבן יקרה ובחמדות: ועשה למבצרי מעוים
 עם

עם אלוה נכר אשר הכיר ירבה כבוד והמשילם ברבים יכיר קרי
ואדמה יחלק במחיר: ובעת קץ יתנח עמו מלך הנגב מ
וישתער עליו מלך הצפון ברכב ובפרשים ובאניות

41 רבות ובא בארצות ושטף ועבר: ובא בארץ הצבי הב' כפחח

ורבות בשלו ואלה ימלטו מידו ארום ומאב וראשית

42 בני עמון: וישלח ידו בארצות וארץ מצרים לא תהיה הב' כפחח

לפליטה: ומשל במכמני הזהב והכסף ובכל חמרות

43 מצרים ולבים וכשים במצעריו: ושמעות יבהלחו

44 ממזרח ומצפון ויצא בחמא גדלה להשמיר ולהחרים

רבים: וישעאהלי אפרנו בין ימים לחר צבי קדש מה

ובא עד קצו ואין עוזר לו: ובעת ההיא יעמד מיכאל יב א

Cap. XII.
Tandem ad
ultima us-
que mundi
tempora de-
scendit, at-
que visio-
nem obse-
gnat.

הש' כפחח

השר הגדול העמד על בני עמך והיתה עת צרה אשר

לא נהיתה מהיות גוי עד העת ההיא ובעת ההיא

4 ימלט עמך כל הנמצא כתוב בספר: ורבים משני

אדמת עפר יקיצו אלה לחיי עולם ואלה לחרפות

4 לדראון עולם: והמשכילים יזהירו כזהר הרקיע

3 ומצדיקי הרבים ככוכבים לעולם ועד:

ואתה דניאל סתם הדברים וחתם הספר

4 עד עת קץ ישטטו רבים ותרבה הדעת: וראיתי אני ה

דניאל והנה שנים אחרים עמדים אחד הנה לשפת

היאר ואחד הנה לשפת היאר: ויאמר לאיש לבוש

6 הבדים אשר ממעל למימי היאר עד מתי קץ הפלאות:

ואשמע את האיש לבוש הבדים אשר ממעל למימי

7 היאר וירם ימינו ושמאלו אל השמים וישבע בתי

העולם כי למועד מועדים וחציו וככלות נפץ ירעס

8 קדש תכלינה כל אלה: ואני שמעתי ולא אבין

9 ואמרה אדני מה אחרית אלה: ויאמר לך דניאל

כי סתמים וחתמים הדברים עד עת קץ: יתבררו

10 ויתלבנו

ויתלבנו

ויתלבנו

ויתלבנו

ויתלבנו

ויתלבנו

ויתלבנו

ויתלבנו

ויתלבנו

ויתלבנו

ויתלבנו

ויתלבנו

ויתלבנו

ויתלבנו

ויתלבנו ויצרפו רבים והרשיעו רשעים ולא יבינו כל-
 11 רשעים והמשכילים יבינו: ומעת הוסר התמיד ולתת
 12 שקוץ שמש ימים אלה מאתים ותשעים: אשרי
 המחכה ויגיע לימים אלה שלש מאות שלשים
 13 וחמשה: ואתה לך לקץ ותנוח ותעמד לגדלך
 לקץ הימין:

חזק

ככוס פמוקי דספר דניאל שלש מאות ומנשים ושבעה * וסיגמ כי חזק *
 נשבה בוי וחזו בה בליליא קטיל בלשאר * וסדריו שבעה
 וקיימנו ועיני רשעים תכליכה ומוכס אבד מנהס
 ותקותם מפק כפט *

נה א ווי ובשנת